

چهارشنبه ۵ آذر ۱۴۰۴ | ۵ جمادی‌الثانی ۱۴۴۷

جامعه

سرویس اجتماعی ۶۰۰۸۵۲۳

گزارش یک

میساکرندبی

گزارش «جوان» از روزهای ناسالم تهران و کلانشهرها و چرخه تکراری بی‌عملی مسئولان

هر نفسی که فرورود مضر حیات است ومخرب جان!

هر سال درست در همین روزها، همان چرخه تکراری دوباره از راه می‌رسد. آلودگی هوا چتر سنگینش را روی تهران و کلانشهرها می‌گستراند، شاخص‌ها سر به فلک می‌نهند، مدارس و دانشگاه‌ها تعطیل می‌شوند و دود، سلامت میلیون‌ها نفر را گروگان می‌گیرد و مثل همیشه، حرف‌های همیشگی هم بی‌کم‌وکاست تکرار می‌شوند، اما خبری از عمل واقعی نیست. ذرات معلق روزبه‌روز گستاخ‌تر آسمان را می‌پوشانند، قانون هوای پاک، همچنان خاک می‌خورد و دستگاه‌هایی که باید پیشگام باشند، بیشتر سرگرم توضیح هستند که چرا کاری انجام نشده‌است!

■ ■ ■

آمارها با صدای بلند فریاد می‌زند، حدود ۵۸ هزار مرگ سالانه در کشور ناشی از آلودگی هواس‌ت، رقمی حدود سه برابر تلفات تصادفات جاده‌ای. بااین حال هنوز معلوم نیست چه باید بشود تا آقایان مسئول در دستگاه‌های مرتبط بالاخره از خواب بیدار شوند و به جای حرف زدن، دست به عمل بزنند. وقتی آموزش زمینگیر شده، سلامت مردم تهدید و زندگی‌ها هر سال مختل‌تر از قبل می‌شود، کاملاً روشن است که زمان بیش از این اجازه تعلل نمی‌دهد، اگر گوش شنوایی میان آقایان مسئول باقی مانده باشد.

■ **جولان ذرات معلق در هوای پایتخت**

هوای تهران بار دیگر به مرز هشدار رسیده، تاجایی که نه‌تنها دستگاه‌های سنجش آلودگی، بلکه چشم عادی شهروندان نیز می‌تواند تیرگی و سنگینی هوا را احساس کند. صبح‌ها لایه‌ای خاکستری بر فراز خیابان‌ها و ساختمان‌ها نشسته و عصرها روشنایی خورشید، کم‌رمق و نارنجی‌رنگ از پس پرده‌ای از گردوغبار دیده می‌شود. پایتخت‌نشینان حالا دیگر به خوبی می‌دانند این تصویر، نشانه حضور پرچم ذرات معلق است که در آسمان تهران آزادانه جولان می‌دهند و نفس کشیدن را دشوار می‌کنند.

روز گذشته شرکت کنترل کیفیت هوای تهران اعلام کرد که شاخص آلودگی هوا در پایتخت به عدد ۱۶۲ رسیده‌است، رقمی که تهران را رسماً در حوزه آلودگی و ناسالم برای همه گروه‌های جامعه قرار می‌دهد. یک روز پیش از آن نیز، میانگین شاخص کیفیت هوا روی عدد ۱۷۸ قرار داشت که وضعیت را در محدوده ناسالم، تثبیت می‌کرد.

اما مسئله تنها به دیروز و دو روز قبل، محدود نمی‌شود. مرور آمارهای سال جاری نشان می‌دهد که تصویر کیفیت هوای تهران، بیش از آنکه آبی و سبز باشد، در طیف زرد و نارنجی و حتی بنفش نقش بسته است. از ابتدای سال، تهران فقط شش روز هوای پاک داشته‌است! ۱۲۳ روز کیفیت هوا «قابل قبول» بوده، ۱۰۶ روز در وضعیت «ناسالم برای گروه‌های حساس» ثبت‌شده، ۱۰ روز هوا برای همه افراد جامعه ناسالم بوده، دو روز در وضعیت «بسیار ناسالم» قرار گرفته و دو روز هم به «خطرناک» رسیده‌است.

این آمار و ارقام به وضوح نشان می‌دهد که تهرانی‌ها در طول سال، بیشتر هوای آلوده تنفس کرده‌اند تا هوای سالم. حقیقت تلخی که مشخص نیست چه تبعاتی برایشان داشته‌باشد.

■ **کارهای نامداین فایده‌ای ندارد**

پس از آنکه شاخص‌های آلودگی هوا در تهران به مرزهای هشدار رسید و پایتخت‌نشینان را با هوایی سنگین و ناسالم مواجه کرد، حالا نگاه‌هایی از گذشته به سیاست‌گذاران و مدیران شهری دوخته‌شده، یعنی کسانی که باید در برابر این بحران مزمین، پاسخ روشن و برنامه عملی ارائه دهند.

روز گذشته، سید جعفر تشکری هاشمی، رئیس کمیسیون عمران و حمل‌ونقل شورای شهر تهران، در سبهد و هفتاد و چهارمین جلسه شورای شهر سخنانی صریح و بی‌پرده مطرح کرد: «آلودگی هوا پدیده‌ای است هم قابل پیش‌بینی و هم قابل رفع، اما سال‌هاست راه‌حل‌های اساسی‌اش روی زمین مانده و

او با انتقاد از برخورد‌های نمایشی در حوزه معاینه فنی توضیح داد: «استفاده از سامانه‌های هوشمند هنوز کامل اجرا نشده‌است و اقدامات بیشتر جنبه ظاهری دارد.»

تشکری هاشمی همچنین به فعالیت مراکز آلاینده مانند کارخانه سیمان اشاره کرد: «بایداید حل مشکل صرف‌نظر کنیم، یا برای درد مردم و شهر جدی باشیم. طبق قانون هوای پاک، ۲۳ نهاد مسئولند، اما بیش از ۸۰ درصد وظایف اولیه بر عهده شهرداری تهران، پلیس و وزارت صمت است.»

او سپس خطاب به مدیران گفت: «اگر این سه نهاد نتوانند وظایفشان را انجام دهند، چه انتظاری از مردم داریم که خودروهایشان را بیرون نیاورند؟ مگر می‌توان با این روش مشکل شهر را حل کرد؟»

تشکری هاشمی در پایان سخنانش با لحنی هشداردهنده و در عین حال امیدوار تصریح کرد: «باید با همان روحیه جهادی و مدیریت میدانی، آلودگی هوا را که بالای خانما سوز است از سر مردم دور کنیم.»

■ **مقصران آلودگی هوا معرفی می‌شوند**
فضای جلسه شورا پس از سخنان تند و انتقادی سید جعفر تشکری هاشمی، رنگ جدی‌تری به خود گرفت. هر چند نقد او مستقیماً مسئولیت‌های مدیریتی را نشانه رفت، اما رئیس شورای شهر تهران کوشید تا تصویری متفاوت از عملکرد شهرداری ارائه دهد، تصویری که در آن بخشی از نارسایی‌ها نه از درون مدیریت شهری، بلکه از حلقه‌های بیرونی و زنجیره تولید و نقش نهادهای ملی هم به مردم تحویل نشده‌است.

او در بخش دیگری از سخنانش به مسئله بودجه و اقدامات اجرایی پرداخت و با اشاره به هزینه یک موتورسیکلت برقی گفت: «قیمت هر موتور برقی هزار دلار است، چرا برای این موضوع اهتمام لازم وجود ندارد؟ مگر ما بودجه مصوب نکرده‌ایم؟ اگر می‌خواهیم تهران نفس بکشد و آمار مرگ‌ومیر پایین بیاید، باید برای کارهای نمادین عبور کنیم.»

تشکری هاشمی سپس به حوزه حمل‌ونقل عمومی پرداخت، جایی که به گفته او، پیشرفت‌ها با نیازهای شهر فاصله زیادی دارد: «فقط در حوزه اتوبوس ۳۸هزار میلیارد تومان مصوبه داشته‌ایم، اما حتی یک اتوبوس جدید به ناوگان اضافه نشده‌است. چهار سال تلاش کرده‌ایم، اما فقط ۱۵ درصد پیش‌پرداخت قرارداد

چمران با استناد به آمار موجود ادامه داد: «بین ۲۰ تا ۲۲ درصد آلودگی هوای تهران مربوط به موتورسیکلت‌هاست، اگر این ناوگان برقی شود، بخش مهمی از آلودگی کاهش پیدا می‌کند. البته در کنار

برقی‌سازی باید موضوع ایمنی این وسایل هم جدی گرفته‌شود.»

رئیس شورا در ادامه به وضعیت حمل‌ونقل عمومی پرداخت، حوزه‌ای که بار اصلی امید برای کاهش آلودگی هوا بر دوش آن است. او درباره مترو گفت: «امیدواریم یک رام قطار تا پایان سال وارد تهران شود.»

اما مهم‌ترین بخش سخنان او مربوط به اتوبوس بود. چمران تأکید کرد که بر خلاف سال‌های گذشته، ظرفیت تولید داخلی کاملاً آماده است: «پیش از این حق داشتیم اتوبوس خارجی بخریم، اما امروز ظرفیت داخلی وجود دارد. دو شرکت اتوبوس‌سازی اعلام کرده‌اند سالانه ۳ هزار و ۵۰۰ دستگاه می‌توانند به ما تحویل دهند. حتی گفته‌اند تا پایان امسال ۸۰۰ دستگاه تحویل خواهند داد.»

چمران تأکید کرد که به شهردار و معاون حمل‌ونقل گفته‌اند باید از همین ظرفیت داخلی استفاده شود تا شهر گرفتار مشکلات واردات و گمرک نشود.

او در بخش دیگری از سخنانش به هماهنگی بین دستگاه‌ها اشاره کرد، هماهنگی‌ای که به باور او تاخیر برگزار می‌شد. امروز هم دیر نیست. اگر دولت جلسه را برگزار نکند، شورا این کار را انجام خواهد داد و مشخص می‌کنیم کدام دستگاه به وظایف خود عمل کرده و کدام نکرده تا پاسخگوی افکار عمومی باشد.»

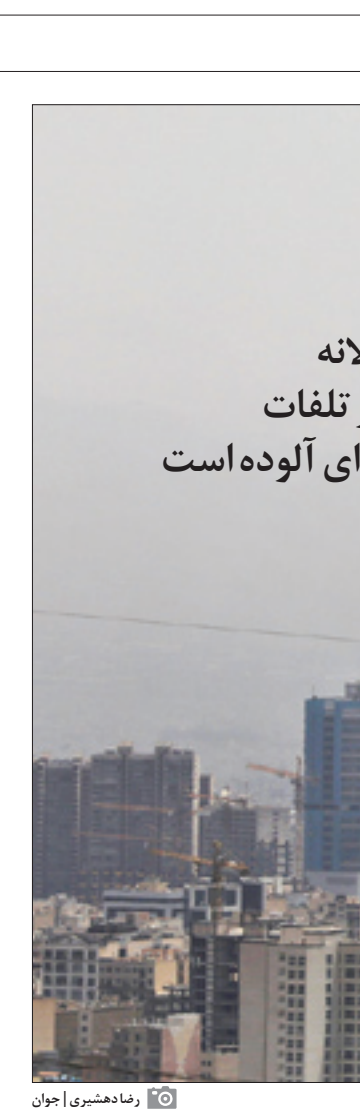
پس از او، مهدی بیرهادی، رئیس کمیسیون سلامت، محیط‌زیست و خدمات شهری نیز به همان نکاتی اشاره کرد که نشان می‌داد حل مسئله آلودگی هوا تنها با اقدامات شهرداری ممکن نیست: «طبق قانون، مسئولیت پیگیری امور اجرای قانون هوای پاک بر عهده سازمان محیط‌زیست است. بارها گفته‌ایم که اجرای این قانون باید توسط معاون اول رئیس‌جمهور پیگیری شود.»

بیرهادی برای روشن‌شدن جایگاه شهرداری در این میان اظهار داشت: «از ۲۳ دستگاه مسئول در اجرای قانون هوای پاک، شهرداری تهران بازدهمین نهاد است، اما با این حال به وظایف خود عمل کرده‌است.»

■ **قانون خاک‌خورده‌ای که اجرا نمی‌شود!**

اگرچه تهران با شاخص‌های قرمز و روزه‌های پیاپی آلودگی در صدر خبرها قرار گرفته، اما واقعیت این است که تنها پایتخت نیست که نفسش به شماره

روزنامه جوان | شماره ۷۴۶۰

رهما دهشیری | جوان

۵۸ هزار مرگ سالانه یعنی حدود ۳ برابر تلفات جاده‌ای حاصل هوای آلوده‌است

محمدرضا قائم‌مینه - معلم

روایت جنگ ۱۲روزه کتاب درسی شد

پس از جنگ ۱۲ روزه که پس از انقلاب اسلامی دومین جنگ تحمیلی بر کشور بود، عموم مردم، مربیان و دغدغه‌مندان حوزه تربیت‌منظر اقداماتی از نظام آموزشی کشور بودند تا دستاوردها و آموزه‌های این اتفاق مهم را با شیوه‌ای مناسب به دانش‌آموزان منتقل کند. طبیعتاً این آموزه‌ها تنها از جنس تاریخ نبود، بلکه وجوه فرهنگی و هویتی و شناختی آن بسیار پررنگ و مهم بودند.

وزیر آموزش و پرورش از شهریور ماه وعده تألیف و توزیع کتب درسی ویژه جنگ ۱۲ روزه را داده‌بود، وعده‌ای که با توجه به سوابق نظام آموزشی چندان جدی گرفته نشد، اما در روز ۱۳ آبان از این کتب ویژه با عنسوان از ایرانمان دفاع می‌کنیم با حضور ریاست محترم قوه مقننه رونمایی شد و از همان هفته کتب به دست دانش‌آموزان رسید. کتاب‌هایی که فارغ از جزئیات محتوایی‌اش، اتفاق ارزشمندی هستند که امید است در مدارس سراسر کشور نیز با همت مدارس و ادارات به درستی اجرا شود.

در این بخش به برخی جنبه‌های مثبت و قابل‌تقدیر این کتب می‌پردازیم.

۱- سرعت در اقدام: پس از جنگ (اوایل تیر) بیش از ۶۰درصد کتب سال تحصیلی ۱۴۰۵-۱۴۰۴ چاپ شده‌بود و امکان تغییر کتب درسی نبود. سازمان پژوهش و برنامه‌ریزی آموزشی (به عنوان متولی تألیف کتب درسی) اما ظرفیت‌سازی کرد و کتب از ایرانمان دفاع می‌کنیم را به صورت مستقل در اسرع وقت، آماده کرد و به چاپ رساند.

۲- تنوع در مینا: این کتب درسی مبتنی بر نیازهای واقعی و مسائل ملموس کشور تولید شدند و صرفاً براساس موضوعات دانشی نبودند. ۳- تنوع در روش: گذر از محفوظات محض و تغییر تمرکز به سمت فعالیت‌محوری، تا دانش آموز بیاموزد که چگونه ببیندشود و عمل کند، نه آنکه تنها متن‌هایی را برای امتحان به خاطر بسپارد. وجود نداشتن آزمون اجباری از این کتاب و واگذاری ارزشیابی به پویش‌ها و جشنواره‌ها در همین راستا می‌باشد.

۴- مشارکت مردمی در تولید: گشودن درهای سازمان پژوهش و بهره‌گیری از ظرفیت‌های گسترده بیرونی برای تولید محتوا؛ اقدامی جالب بود. حضور افراد از طیف‌های گوناگون سیاسی و فرهنگی در تألیف این کتاب، خود نمود وحدت و اتحاد ملی حول دفاع از کشور بود.

۵- هویت‌محوری: درس‌های مختلفی که حول «ما» و «آنها» شکل گرفته بود، نشان از ابتدائی کتاب بر هویت ایرانی-اسلامی بود. روایتی که سعی داشت به گونه‌ای پرداخته شود تا همه ایرانیان خود را در آن سهیم و شریک بدانند.

۶- وجود پیوست تربیتی: و سرانجام، آن تحولی که با همکاری معاونت پرورشی و در قالب پروژه «ایرانون» محقق شد، تولید و در نظر گرفتن فعالیت‌های فوق برنامه و پرورشی در کنار کتاب درسی.

این تحولات، گامی خوب در مسیر تبدیل کتاب‌های موجود به بسته‌های تربیت و یادگیری تمام‌ساحتی و فعالیت‌محور متکی به نیازهای کشور با کمک مردم است.

سلامت

رئیس اداره تجهیزات دندانپزشکی

سازمان غذا و دارو اعلام کرد

تولید ۳۰درصد تجهیزات دندانپزشکی در داخل کشور

رئیس اداره تجهیزات دندانپزشکی سازمان غذا و دارو گفت: اکنون ۳۰درصد از نیاز بازار داخلی تجهیزات دندانپزشکی توسط تولیدکنندگان ایرانی تأمین می‌شود. قاسم صادقی با اشاره به اینکه اکنون صادرات تجهیزات دندانپزشکی انجام می‌شود، گفت: به دلیل اعمال تحریم‌ها دچار مشکلاتی هستیم، اما با وجود این، صادرات تجهیزات دندانپزشکی و ملزومات مصرفی انجام می‌شود که البته باید این آمار افزایش یابد.

در همین رابطه زهرا قربانی، رئیس اداره سلامت دهان و دندان وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی از افزایش ابتلا به سرطان دهان در کشور خبر داد و گفت: افراد بالای ۵۰ سال که مواد دخانی استفاده می‌کنند و همچنین مبتلایان به ویروس اچ بی وی در ریسک بالای ابتلا به سرطان دهان و دندان قرار دارند.

وی گفت: اکنون شاهد هستیم در انجمن‌های مختلف به موضوع اهمیت سلامت دهان و دندان توجه شده‌است.

وی با اشاره به اهمیت بهداشت دندان در سلامت عمومی افراد گفت: حتی در استفاده از روش درمانی ایمپلنت نیز رعایت بهداشت دندان بسیار با اهمیت است.

رئیس اداره سلامت دهان و دندان وزارت بهداشت درمان و آموزش پزشکی اظهار کرد: با توجه به افزایش مصرف دخانیات، قلیان و الکل سن و میزان شیوع ابتلا به سرطان دهان در جهان و ایران رو به افزایش است.

همچنین حسین بهنیا، استاد ایمپلنت دانشگاه علوم پزشکی شهید بهشتی با تأکید بر اینکه باید شیوه‌نامه و تقویم آموزشی ایمپلنت در دانشگاه‌ها به روز شود، افزود: علم ایمپلنت برای زیبایی نیست و این روش درمانی کاملاً علمی است برای اینکه بیماران در کنار زیبایی، نقد به سالم و درستی داشته‌باشند.

وی گفت: حوزه ایمپلنت به دلیل وسایل و تجهیزاتش گران تمام می‌شود، اما فرصتی برای افراد است از امکانات این حوزه فرابخور خودشان استفاده کنند.

بهنیا تأکید کرد: ایمپلنت رشته‌ای تخصصی است که کارهای زیادی برای بیماران انجام داده و علم جدیدی است، علم ایمپلنتولوژی به دلیل نیاز انسان‌ها راندازشی شده‌است.

وی افزود: ایمپلنتولوژی یک نوع درمان عارضه بی‌دنانی است و در درجه بعدی یک روش درمانی برای تغذیه در دست افراد است.

خبر کوتاه

■ رئیس سازمان بهزیستی اعلام کرد: هم‌اکنون مرز ۱۴ درصد سالمندی را عبور کرده‌ایم. این یعنی ایران سالمند شده و وارد دوره سالمندی شده‌ایم.

■ رئیس شورای شهر تهران گفت: امکان تولید اتوبوس در کشور وجود دارد، اگر قبلاً این امکان نبود و حق داشتیم اتوبوس خارجی وارد کنیم، اکنون طبق بازدیدی که از دو شرکت اتوبوس‌سازی مهم در تهران داشتیم، اعلام شد سالانه می‌توانند ۳هزار و ۵۰۰ دستگاه اتوبوس تحویل دهند.

■ مدیرکل فرآورده‌های غذایی و آشامیدنی سازمان غذا و دارو درباره مصرف نمک‌های رنگی هشدار داد و گفت: اثرات درمانی متناسب به این محصولات جنبه تبلیغاتی دارد و مصرف بیش از حد آنها می‌تواند همان خطرات نمک‌های معمولی را برای سلامت ایجاد کند.

■ معاون سابق امور زنان و خانواده رئیس‌جمهور گفت: اصلاح مهریه زمانی مؤثر است که در کنار آن اجرت‌المثل و دیگر حقوق مالی زنان نیز دیده شود تا توازن خانواده محفوظ بماند.

محمدمهدی صافی | جوان